

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. T.

przeciwko [...] C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. i Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowo-Usługowemu B. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

o ochronę dóbr osobistych i zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 maja 2019 r.,

zażalenia strony pozwanej Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego

B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 29 października 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

uchyla zaskarżony wyrok w pkt I (pierwszym) i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 września 2017 r., Sąd Okręgowy w S. nakazał pozwanemu Przedsiębiorstwu Produkcyjno-Handlowo-Usługowemu B. sp. z o.o. w C. (dalej PPHU B. sp. z o.o.) opublikowanie na stronie [www.\[...\].com](http://www.[...].com) oświadczenia o wskazanej w wyroku treści (pkt 1), oddalił powództwo M. T. w pozostałej części

wobec tego pozwanego (pkt 2), zasądził od tego pozwanego na rzecz powoda kwotę 600 zł opłaty sądowej od uwzględnionego roszczenia niemajątkowego (pkt 3), zasądził od powoda na rzecz pozwanego PPHU B. sp. z o.o koszty procesu w kwocie 10703 zł, (pkt 4), oddalił powództwo wobec drugiego pozwanego - [...] C. sp. z o.o. w C. i zasądził od powoda na rzecz tego pozwanego koszty procesu w kwocie 11897 zł (pkt 5 i 6).

Po rozpoznaniu apelacji powoda i pozwanego PPHU B. sp. z o.o., Sąd Apelacyjny w (...) uchylił zaskarżony wyrok w części, to jest w pkt 2 oraz 4 i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania wskazując, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy co do roszczenia majątkowego powoda w kwocie 200 000 zł, albowiem nie ustalił w drodze rozpytania powoda, jakiej kwoty dochodzi tytułem zadośćuczynienia, a jakiej tytułem odszkodowania. Oddalił apelację powoda w pozostałej części oraz apelację pozwanego w całości.

W zażaleniu na punkt I tego wyroku, opartym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., pozwany PPHU B. sp. z o.o. zarzucił naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji zostały w art. 386 § 4 k.p.c. określone wąsko, stąd w przypadku wniesienia na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do kontroli prawidłowości zakwalifikowania określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej przyjętej podstawie uzasadniającej, w myśl właściwych przepisów procesowych, tego rodzaju rozstrzygnięcie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko zgodnie z którym, do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje okoliczność unicestwiająca roszczenie, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w

pozwie; nie uwzględnił (nie rozważył) wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r. II CKN 897/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22, z dnia 15 lipca 1998 r. II CKN 838/97, niepubl., z dnia 3 lutego 1999 r., III CKN 151/98, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 nr 3, poz. 36; z dnia 21 października 2005 r. III CK 161/05, niepubl. oraz z dnia 12 listopada 2007 r., I PK 140/07, OSNP 2009, nr 1-2, poz. 2).

Sąd Okręgowy w S. rozpoznał tak rozumianą istotę sprawy, albowiem po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uwzględnił powództwo w zakresie roszczenia niemajątkowego (pkt 1), oddalił zaś powództwo o roszczenie majątkowe o naprawienie szkody i krzywdy wyrządzonej przez naruszenie dóbr osobistych powoda we wskazanej przez niego kwocie 200 000 zł, nie znajdując podstaw do ich uwzględnienia. Sąd pierwszej instancji poczynił ustalenia faktyczne i przedstawił oceny prawne ustalonych faktów, wyjaśniając w uzasadnieniu wyroku przesłanki takiego rozstrzygnięcia. Odniósł się zatem do podstawy faktycznej żądania i wchodzących w grę przepisów prawa materialnego, inną natomiast kwestią jest, czy uczynił to prawidłowo. Nie stanowi okoliczności uzasadniającej uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania zaniechanie przez pełnomocnika fachowego powoda jednoznacznego wskazania, jakiej kwoty w ramach 200 000 zł powód domaga się tytułem zadośćuczynienia, a jakiej tytułem odszkodowania. Pomijając już, że doprecyzowanie żądania powoda ciążyło wprost na fachowym pełnomocniku procesowym powoda ze względu na pełnioną przez niego rolę, trzeba wskazać, że także na rozprawie w dniu 8 lutego 2017 r. (k. 431 verte akt), pełnomocnik powoda tej kwestii jednoznacznie nie sprecyzował i nie wyjaśnił, mimo pytania Sądu Okręgowego.

W tym stanie rzeczy zażalenie pozwanego podlegało uwzględnieniu jako uzasadnione, zaś zaskarżone nim orzeczenie uchyleniu w pkt I (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

